

**Coalitie
voor
Veiligheid**

Minister van Justitie en Veiligheid
t.a.v. Prof. Dr. Mr. F.B.J. Grapperhaus
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Postbus 290
3830 AG Leusden

BEZOEKADRES
Larikslaan 1
3833 AM Leusden

TELEFOON
033 - 4952888

FAX
033 - 4962777

INTERNET
www.acp.nl

E-MAIL
bestuur@acp.nl

AFDELING

Bestuur

PLAATS

Leusden

ONS KENMERK

DB/cor.uit/19.015/mn

DOORKIESNUMMER

033-4952 888

DATUM

28 maart 2019

UW KENMERK

E-MAIL

bestuur@acp.nl

BETREFT

Gevolgen Brexit voor veiligheid in Nederland

Geachte minister Grapperhaus,

Na vele maanden van onderhandelen staat Nederland aan de vooravond van de Brexit. Of dit een harde Brexit wordt of een geleidelijke zal de komende periode duidelijk worden. Feit is dat het Verenigd Koninkrijk (VK) de Europese Unie zal verlaten. De Coalitie voor Veiligheid (CvV) constateert dat, ongeacht welke Brexit-variant, deze stap gevolgen zal hebben voor de veiligheid van Nederland in de breedste zin van het woord.

Ondanks het feit dat Nederland jaren de tijd heeft gehad om zich voor te bereiden op een Brexit hoort en leest men maar weinig over de impact die dit zal hebben op onze veiligheid en op de verschillende veiligheidssectoren. De CvV verbaast zich over deze passieve houding van de regering en maakt zich hier zorgen over, aangezien onze veiligheidssectoren (nog) niet gereed zijn voor de nieuwe veiligheidssituatie die zal ontstaan na het vertrek van het VK uit de EU.

Algemene personele gevolgen Brexit

De Brexit zal in algemene zin tot gevolg hebben dat het aantal VTEEn bij de Politie, Douane en Defensie zal moeten worden uitgebreid. Vooruitlopend op de Brexit hebben departementen extra geld toebedeeld gekregen om de uitbreiding van de formatie te kunnen bekostigen. Echter, al voordat een Brexit speelde was er zowel bij Defensie als de politie sprake van een groot aantal vacatures. Met het extra geld is schaars personeel vanuit de ene sector naar de andere sector overgestapt maar dit heeft niet geleid tot een uitbreiding van het personeel.

Naast de algemene personele consequenties zal hieronder worden ingegaan op uitdagingen binnen de verschillende veiligheidssectoren.

Koninklijke Marechaussee

Wat betreft de grensbewaking (zowel maritiem als luchtvaart) is er sprake van een andere status van reizigers omdat het VK na vertrek uit de EU als 'derde land' wordt beschouwd. Dit heeft tot gevolg dat er meer controles nodig zullen zijn, hetgeen tot langere wachttijden bij de grens zal leiden. Om deze onwenselijke situatie te voorkomen is meer capaciteit bij de KMAR nodig. Een grote uitdaging, omdat er nu al onvoldoende capaciteit is. Een groot aantal marechaussees is de afgelopen jaren overgestapt naar de politie en de douane, vanwege de aanzienlijk betere arbeidsvoorwaarden.

Het ligt in de lijn der verwachting dat er meer vluchtelingen per vrachtverkeer zullen proberen ongezien via Nederland het VK te bereiken. Als deze vluchtelingen worden ontdekt worden deze overgedragen aan de marechaussee. Op dit moment is uitwisseling van informatie tussen Nederland en het VK goed geregeld omdat men in elkaars systemen kan kijken. Dit is straks echter niet meer mogelijk en zal informatie via Interpol en liaisons verkregen moeten worden. Dit kost extra tijd, geld en personeel.

Voor bovenstaande extra taken krijgt de KMAR extra geld toebedeeld vanuit het ministerie van J&V. Echter, vanwege de huidige, krappe arbeidsmarkt is nieuw personeel niet beschikbaar en/of nog niet opgeleid.

Kustwacht

Na Brexit komt Nederland aan de buitengrens van 'Schengen' te liggen en dat betekent dat Europese instanties zich meer met de Noordzee grens zullen gaan bezighouden. De verwachting is dat de samenwerking tussen De Nederlandse en Britse Kustwacht niet in negatieve zin zal veranderen. Aan beide kanten van de Noordzee is naar elkaar toe uitgesproken om zo pragmatisch mogelijk om te gaan met eventuele juridische uitdagingen in het maritiem domein.

Desondanks zal de Brexit weldegelijk gevolgen hebben voor het scheepvaartverkeer op de Noordzee. Zo zullen er niet alleen meer schepen in de ankervakken moeten liggen, maar deze zullen er ook langduriger liggen vanwege het feit dat Nederland de buitengrens wordt. Dit kan tot problemen gaan leiden omdat vanwege het ruimtegebrek op de druk bevaren Noordzee het aantal ankervakken beperkt is.

Een andere uitdaging ligt in de verwachte toename van smokkel van goederen. Het is niet ondenkbaar dat er smokkel van drank, sigaretten enz. gaat plaatsvinden als de prijzen ervan substantieel gaan verschillen.

Politie

Net als voor de KMAR geldt voor de politie dat men zich grote zorgen maakt over de uitwisseling van informatie na de Brexit. De verdere impact van Brexit laat zich nog niet goed inschatten. Men wil eventuele problemen die gaan ontstaan oplossen met noodmaatregelen. Deze 'de kat uit de boom kijken'-oplossing is misschien een praktische maar geen structurele aanpak. De tijd zal het leren hoeveel extra capaciteit eventueel nodig is.

Douane

Na een Brexit is er een grotere kans op invoer van illegale goederen vanuit het VK omdat men daar de grote toename van douanecontroles niet aan zal kunnen. Het VK moet immers vanaf het moment van uittreding uit de EU alle douanecontroles zelf doen, ook van goederen die worden doorgevoerd vanuit EU landen. Omgekeerd zijn er ook verwachte problemen: in Nederland zijn extra douanecontroles nodig van goederen uit het VK. Hiervoor ontbreekt op dit moment echter de capaciteit bij de douane.

Concluderend betwijfelen wij of de veiligheidssectoren op dit moment klaar zijn om de gevolgen van de Brexit op te vangen. Ons inziens is sprake van een te afwachtende houding met als gevolg dat de impact op de veiligheid in Nederland aanzienlijk zal zijn, zeker bij een 'harde' Brexit. Wij vragen u dan ook met klem om alle noodzakelijke voorbereidingen te treffen die in een 'worst case scenario' (harde Brexit) nodig zijn zodat de impact op de veiligheid in Nederland zo klein mogelijk is.

Hoogachtend,
Namens de Coalitie voor Veiligheid

Marc de Natris
Duo-voorzitter GOV|MHB

Gerrit van de Kamp
Voorzitter ACP

cc
KC Nationale Politie, drs. E.S.M. Akerboom
Ministerie van Algemene Zaken
Tweede Kamercommissie Justitie en Veiligheid
Tweede Kamercommissie Defensie